

Харківський тракторний завод, який даватиме 50,000 тракторів річно колгоспам та радгоспам України

Цей тракторний велетень збудовано й устатковано ударними, нечуваними в історії темпами -- в тягу 15 місяців. 1-го жовтня н.р. його пушено в рух. Фотографію знято з даху одного з будинків. Просто перед глядачем не шлях, а невикінчений дах одного з корпусів тракторо-велетня.

ХАРКІВСЬКИЙ ТРАКТОРНИЙ ЗАВОД -- ПРОЛІТАРСЬКА ФОРТЕЦЯ

(Статтю що перебираємо з харківського "Комуніста".)

Збудований героїчними зусиллями робітників адміністративного та інженерно-технічного персоналу, за проводом комуністичної партії, новий тракторний завод -- є одне з найбільших промислових споруджень не тільки на Україні, а й в цілому СРСР.

Будівники Тракторобуду вписали в історію соціалістичного будівництва чимало зразків справді більшовицької праці. Закінчення будівництва тракторного велетня за 15 місяців говорить не тільки про великі досягнення робітничої класи в опануванні найпередовішої техніки.

Виробничий ентузіазм та вміння організації роботи місцевих організацій і керівників Тракторобуду залучили до роботи на Тракторному заводі всіх трудящих Харкова. Хто не віддав на соціалістичну допомогу харківському Тракторобуду хоч кілька своїх годин відпочинку? Організації будівництва та його перебіг, не зважаючи на деякі хибки, повинні стати школою для багатьох наших будівників.

Пуск ХТЗ велика вкладка в справу технічного переозброєння робітничої класи. Він уже починає випускати трактори.

Уже цього року тракторний завод повинен дати 1,300 тракторів, а наступного року країна чекає від нього 50,000 тракторів, вартість 150 мільйонів карбованців. Це в шість разів перевищує вартість продукції цілого сільсько-господарського машинобудівництва передреволюційних часів на Україні, і в 2 1/2 рази -- продукцію сільсько-господарського машинобудівництва цілої колишньої Росії.

Але не в цій тільки нашій досягненні, що його сьогодні відзначаємо. Гігантські заводи

є й в капіталістичних країнах, що правда там, наслідком економічної кризи вони руйнуються, тоді як у нас будуються нові. Проте там вони правлять за знаряддя хижацької експлуатації пролетаріату та поведення й економічного гнету трудящих мас.

У країні Рад тракторний велетень буде потужним важелем технічного переозброєння нашого сільського господарства, засобом піднесення матеріального та культурного рівня трудящих, джерелом соціалістичного нагромадження.

Харківський тракторний показує нашу силу, нашу міць, доводить, чого може домогтися робітнича клася за проводом ленинської партії.

Перемоги тракторобудівців, а разом з ними і цілої робітничої класи СРСР дуже великі. Проте, будівники Тракторобуду -- робітники ХТЗ, як і ціла наша пролетарська громадянська клася, не можуть заспокоїватися на цьому. Харківський тракторний вступає нині в другу найвідповідальнішу фазу -- пусковий період.

Тверде більшовицьке керівництво комуністичної партії, революційний ентузіазм робітників, свідомість і творчий порив інженерно-технічного персоналу та виховані від партії організатори й керівники будівництва -- запорука тому, що в цьому другому етапі -- опанування техніки масового тракторобудівництва -- харківський тракторний вийде переможцем.

Харківський тракторний -- правитиме за пролетарську фортецю, де виконуватиметься нові заходи передових пролетарів, нові заходи більшовиків, які битимуться за остаточну перемогу соціалізму.

К. Сухомлин.

Харківський Тракторний Завод у цифрах

Загальний розмір Харківського Тракторного Заводу

Загальний обсяг заводських споруд крім будинків і житла (будується соціалістичне місто), дорівнює 1,270 тисяч кубічних метрів.

Збудовано 131,800 квадратних метрів заводської території, або площу на 113,5 гектарів.

Площа руберойдних дахів заводу -- 16,6 гектарів, заасфальтована площа вікон і ліхтарів заводських споруд -- 6,2 гектарів.

На брукування заводу й міста витрачено близько 12 тисяч вагонів каменю, 20 тисяч вагонів піску, понад 2 тисячі вагонів цементу, до 100 мільйонів цеглин, близько 9 тисяч вагонів дерева, тисячі вагонів іншого будівельного матеріалу.

Підвіз шляхи заводу, разом з шляхами головної залізничної колії від Харкова до стайки Рогань, і наступний розвиток шляхів новобудованої стайки "Індустріальної", становитимуть 49,3 кілометрів.

Довжина самих заводських залізничних рукавів у межах заводського двору 15,9 кілометрів.

Чавунно-ліварний цех

Головне устаткування цього цеху: 7 вагранок (з них 6 видатністю 12 тонн металу на годину, 1 видатністю 2,5

тонн), одна п'ятитона топільна піч на ковкий чавун, 4 електротопильні печі, 127 формових машин, 11 міксерів, 38 барабанів, 3 шарнірних і 11 мостових зводів, 9 конвеєрів, 49 одиниць середньоходоного транспорту, піскоструминні апарати очищати літву, камінедробарка, канар розбивати чавун тощо.

Ковальсько-штампувальний цех.

Площа його будови 11,960 квадратних метрів. Обсяг споруди за зовнішнім обсягом -- 160,967 кубічних метрів.

Головне устаткування ковальського цеху: 24 парових молотів із вагою ладних частин до 6 тонн, 23 кувальних машин, численні гнати різати й гнути залізо.

У цеху встановлено 55 печей (20 різних типів). Під устаткування цеху, зокрема, під молоти, зроблено фундамент, загальний обсяг залізобетонної роботи -- 2,570 кубічних метрів і бетонної -- 554 кубічних метрів.

Механічно-складальний і інструментальний цехи

Корпус, де розташовано механічно-складальний і інструментальний цехи та другу термічну майстерню -- найбільший на Харківському тракторному заводі.

Площа його становить 54,464 ква-

дратових метри, довжина 492,5 метрів і ширина 110,7 метрів.

Кубатура (за зовнішнім обсягом) 348,285 куб. метрів, перевищує кубатуру загальної міської велетня -- будівлю держпромисловості на площі ім. Дзержинського в м. Харкові.

Усі 55 гектарів площі, що її обіймає цех, крім групи побутових приміщень, вкрито 15-сантиметровою залізобетонною й бетонною плитою підлоги, що править замість фундаменту під вкриттям.

Теплоелектроцентраль

Площа будови 4,430 квадратних метрів. Кубатура за зовнішнім обсягом 102,300 куб. метрів. Найбільша висота 37,2 куб. метра (бункерний відділ).

Допоміжні цехи

Найбільші допоміжні цехи -- ремонтно-механічний цех, 45,860 куб. метрів, навчально-встановлений комбінат з корпусами навчальних холодної й гарячої цехів, що межує з ним (101,210 куб. метрів), складсько-заготовні приміщення при ковальському цеху -- 33,400 куб. метрів, будинок головної контори (62,280 куб. метрів), будинок лесо-обробного цеху (24,000 куб. метрів), будинок пожежного депа й гаражу та інші дрібні споруди.

ТЕМПАМИ, ЩО ЇХ НЕ БАЧИЛА НІЮДНА КРАЇНА

Харківський тракторний -- потужна база колективізації сільськогосподарства України. Ухвалу партії про прискорення будівництва харківського заводу робітники підхопили з нечуваним ентузіазмом. Штурмові ночі, комсомольські батальйони, буксирні бригади, дні революційного сполоху, забезпечили вчасне закінчення заводу.

Широка хвиля соціалістичного змагання охопила маси робітників. На 1 вересня 1930 року з 7,000 робітників змагалися тільки 2,500, на 1 жовтня в змаганні брало участь уже 6,300 робітників. На будівництві заводу систематично знижувалися прогули. 3,8% у липні 1930 знизилася вони до 1% у вересні 1931 року.

Мобілізовані на будівництво харківського тракторного ударники-кіяни й добровільні ударники-кіяни, працюючи на рихтованні механо-складального, ливарного й інших цехів показали зразки більшовицьких темпів, покрити світові рекорди. Кіянин-муляр Мікуніс в останніх числах вересня

протягом робочого дня клав 7,900 цеглин в той час, коли норма 800--1,000.

"Класова свідомість, залізна воля помножені на винятковий ентузіазм харківських пролетарів, що йшов у супроводі технічної революції в будівництві, за проводом партії Леніна та її ЦК дали змогу домогтися таких темпів будівництва заводу, що їх не бачила не тільки стара царська Росія, але які й не під силу першій ліпшій передовій капіталістичній країні. Досить сказати, що найбільший тракторний завод Генрі Форда в Дітроїті будували протягом майже 3 років. А харківський тракторний велетень, що своєю потужністю не поступається перед фордівськими заводами, і який щороку випускатиме 50,000 тракторів для радянських колгоспів і радгоспів, збудовано й змонтовано за 15 місяців!"

У шерегах 517 -- харківський індустріальний велетень посідає чільне місце. Під випробуванням ЦК ВКП -- завод збудовано.

Із Радянських тракторних фабрик -- ВЕЛЕТНІВ

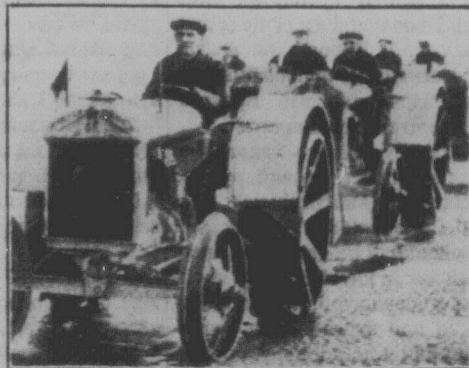

РОБІТНИКАМ І АДМІНІСТРАТИВНО-ТЕХНІЧНОМУ ПЕРСОНАЛОВІ ТРАКТОРБУДУ НА РАДЯНСЬКІ КОЛГОСПНІ ЛАНИ

З величезною увагою трудящі нашої країни, мільйони колгоспників і партія слідували за перебігом будівництва Харківського Тракторного Заводу. Харківський Тракторобуд це -- крицева опора колективізації сільськогосподарства України, що веде мільйони українських селян шляхом до соціалізму. Будівництво Харківського Тракторного Заводу, що вступає в сім'ю тракторних заводів, заміниться в історії соціалістичної індустрії нашої країни зразком справжніх більшовицьких темпів. ЦК ВКП висловлює певність, що робітники і інженерно-технічний персонал подолають труднощі молодого виробництва, використавши досвід Сталинградського заводу і доможуться виконання бойової програми 1932 року.

Палкий більшовицький привіт будівникам другого в СРСР Тракторного велетня!

Секретар ЦК ВКП, П. СТАЛІН.

КОЛГОСПНІ ЛАНИ

ЩО ЗНАЧИТЬ ТРАКТОР?

1,396 Машино-Тракторних Станцій із 1,040 запроєктованих на кінець вирішального року п'ятирічки вже борються за плани четвертої більшовицької сімби, піднімають на зяб десятки мільйонів радгоспних та колгоспних гектарів. Мало не вдвоє вже перевищено ленинську директиву про 100,000 тракторів на радянській землі. Далеко в хвості опинилися Німеччина, Ірландія -- дві єдині європейські країни, що налагодили були масове виробництво тракторів (Німеччина -- 13,000, Ірландія -- 18,000 на рік, перед кризою!). Самий Сталинградський тракторний виробить цього року більше, як за рік -- два ми далеко випередимо Америку.

Але що таке трактор? Чи тільки "залізний кінь"? Відповісти на це можна, лише відповівши на інше запитання: який трактор. Тут важить не "Фордсон", "Інтершинал" чи "Каміон", а те, який тракторист ними керує: капіталістичний чи соціалістичний. Саме це дає нову якість машині.

За десять років капіталістична Америка, маючи мільйон тракторів, ледве збільшила свою засівну площу на чотири мільйони гектарів (перед кризою) -- 36,000, Чехословаччини -- 50,000? ("Комуніст").

кві маючи всього менше 1,040 запроєктованих на кінець вирішального року п'ятирічки вже борються за плани четвертої більшовицької сімби, піднімають на зяб десятки мільйонів радгоспних та колгоспних гектарів. Мало не вдвоє вже перевищено ленинську директиву про 100,000 тракторів на радянській землі.

В них -- в Америці, Німеччині, Англії, Канаді, на одне куркульське фермерське господарство площею 100--200 гектарів припадає один трактор. У нас, у кожній МТС чи радгоспі, що охоплюють десятки сотні гектарів, роблять сотні тракторів. Наслідки: у них трактор робить на рік 400--600 годин, у нас 2,500--3,000.

От що значить соціалістичний трактор. Навіть тепер, коли ще не скрізь навчилися як слід використовувати, дотримувати його, коли в нас часом ще по-дикунському ставляться до нього, коли зроблено перші кроки на шляху тракторизації СРСР. А коли ми скрізь навчимося працювати трактором, коли вже від наступного року підуть повною ходою на соціалістичні лани із конвеєрів Сталинградського -- 50,000, Харківського -- 50,000, "Красного Путиловца" -- 36,000, Чехословаччини -- 50,000? ("Комуніст").

РОБІТНИКАМ І АДМІНІСТРАТИВНО-ТЕХНІЧНОМУ ПЕРСОНАЛОВІ ТРАКТОРБУДУ

Рада народніх комісарів Союзу РСР палко вітає робітників і адміністративно-технічний персонал Тракторобуду і всю робітничо-селянську Україну з величезною перемогою на фронті соціалістичної індустріалізації -- з лотерійним пуском харківського тракторного велетня. Пролетарі Харкова показали приклад боротьби за більшовицькі темпи будівництва.

Раднарком висловлює тверду певність того, що, зосередивши дружні зусилля на опанування техніки виробництва, новий тракторний завод під проводом більшовицької партії з честю стане за могутнє знаряддя нових успіхів колективізації сільськогосподарства та нових перемог соціалістичного будівництва в нашій країні.

ГОЛОВА РАДИ НАРОДНІХ КОМІСАРІВ СОЮЗУ РСР В. МОЛОТОВ. (СКРЯБІН).

Москва, Кремль, 1 жовтня 1931 р.